Sælfangsten i 1700/1800-tallet

© RLF/RLM

Eftersom hvalfangsten gik tilbage begyndte man omkr. år 1700 også at fange sæler og hvalrosser. Det blev til Rømmesernes speciale.

Sæl- og hvalrosfangst på to kobberstik fra 1700-tallet. (DSM)

Tønder købmænd og Rømø-skippere investerede i nogle galioter, ideelle skibe til denne fangst. Fra 1705 overvintrede op til 3 sælfangstskibe ved Havneby, hvor et pakhus opførtes. Et trankogeri stod i Nørtvismark.

Havneby i 1724 med pakhus og 3 sælfangstskibe. (LAA)

Et tranbrænderi (MSJ Skærbæk)

Også fra Hamborg, Flensborg, Altona, Aalborg og Holland sejlede man på sælfangst. Rømøs søfolk spillede en væsentlig rolle i denne fart. Mange blev til kommandører.

Skibet t.v. er en galiot, som er typisk til sælfangsten. (HSM)

Efter 1770 gik det tilbage med sælfangsten. Tilbagegangen blev forstærket af ulykkesåret 1777 og pga. krigene omkring 1800 såvel som statsbankrotten i 1813.

En side ud af G. J. Bleeg's "Ladebog"; i 1846 blev fanget 1.582 sæler. (RLF)

Efter 1830 kom der igen lidt gang i sælfangsten. En "Ladebog" fra galioten "Piscator" fortæller om det. Omkring 1860 stoppede sælfangsten i Ishavet.

Planche 11 Audio 11 **Tafel 11**

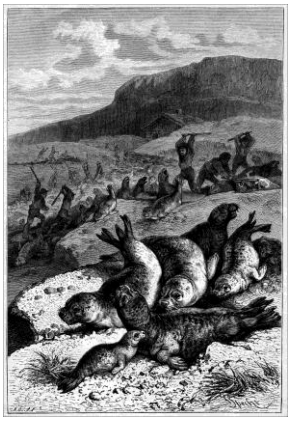

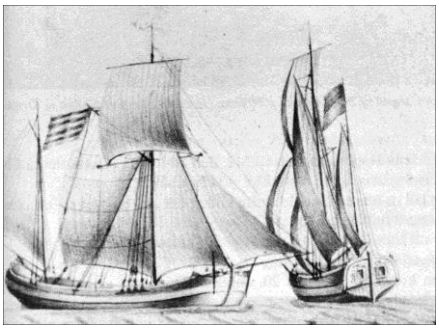

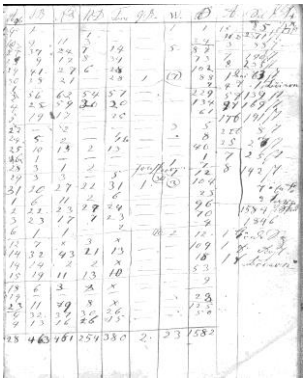

Robbenfang im 18./19. Jahrhdt.

© RLF/RLM

Da die Walfangresultate zurück gingen, begann man um 1700 mit dem Fang von Robben und Walrossen. Das wurde die Spezialität der Rømø'er.

Robbenschlag und Walrossfang auf 2 Kupferstichen des 18. Jahrhunderts. (DSM)

Kaufleute aus Tondern und Rømø-Kapitäne investierten in Galioten, ideale Robbenfang-Schiffe. Ab 1705 lagen bis zu 3 Galioten bei Havneby, wo ein Packhaus gebaut wurde. Eine Tranbrennerei stand in Nordtvismark.

Havneby 1724 mit Packhaus und 3 Robbenfängern. (LAA)

Eine Tranbrennerei (MSJ Skærbæk)

Auch von Hamburg, Flensburg, Altona, Aalborg und Holland fuhr man auf Robbenfang. Seeleute von Rømø spielten bei diesem Fang eine dominierende Rolle. Viele wurden Kommandeure.

Das linke Schiff, eine Galiot, ist typisch für den Robbenfang. (HSM)

Nach 1770 ging der Robbenfang zurück, weiter verstärkt durch das Unglücksjahr 1777, die Napoleonskriege um 1800 und den dänischen Staatsbankrott 1813.

Seite aus G. J. Bleeg's „Ladebuch"; 1846 wurden 1.582 Robben gefangen. (RLF)

Nach 1830 kam wieder Gang in den Robbenfang. Ein „Ladebuch" der Galiot „Piscator" berichtet davon. Nach 1860 endete der Robbenfang im Eismeer.